

Voorstelling van de algemene principes planlast en de interne staatshervorming

Dr. Koenraad De Ceuninck
Centrum voor Lokale Politiek - CLP
Universiteit Gent

- Interne Vlaamse Staatshervorming...
- Regeerakkoord, beleidsnota minister Bourgeois & groenboek
- Waarom IVS?
  - Andere bestuursstructuur (opkomst EU, federalisering, fusies '70, ...)
  - Veranderende omgeving, globalisering, toegenomen complexiteit, ...

- Knelpunten in de Vlaamse bestuurlijke organisatie:
  - (1) Verrommeling op het intermediaire niveau
    - Sterke toename aantal structuren de laatste jaren, door de 3 betrokken niveaus!
      - sectorbeleid Vlaamse overheid
      - provinciale gebiedsgerichte werking
      - intergemeentelijke samenwerking

- (2) Mismatch tussen maatschappelijke en bestuurlijke schalen, zowel gemeentelijk als provinciaal
- (3) Teveel detailsturing vanuit de Vlaamse overheid
  - Beleidsaccenten en uniformiteit
  - Van planlast tot bestuurlijke fictie
- (4) Verkokering bij de Vlaamse overheid
- (5) Gebrek aan bestuurskracht bij gemeenten

- Oplossingen (1)
  - Schaalaanpassingen van gemeenten: fusies
    - Financiële stimuli – fusiebonus
      - Bijhorend: garantie gemeentefonds (1 legislatuur)
    - Juridische en administratieve ondersteuning – ondersteuningsteam (ABB, gouverneur, VVSG & externe expertise)
  - Schaalaanpassing door samenwerking en ‘shared services’ (zie ook gemeente & ocmw)

- Oplossingen (2)
  - Aanpassingen aan het intermediaire niveau:
    - Evaluatie bestaande intergemeentelijke samenwerkingen, reductie en clustering
    - Van intergemeentelijke samenwerking naar regiovorming: *‘blijkbaar is de regionale schaal een nuttig schaalniveau om beleid te voeren’*
    - Regioscreening: afbakening / inventarisatie / audit / actieplan (2011 – 2012)

- Oplossingen (3)
  - Stadsregionale besturen (gesloten takenpakket)
  - Aanpassing decreet intergemeentelijke samenwerking
    - Meervoudige doelstellingen toelaten
    - Democratische aspecten
  - Planlastvermindering (planlast = administratieve last gekoppeld aan plannen en rapporten)
    - Exit sectorale plannen (cultuur, jeugd, sport, milieu, ...)
    - Eén geïntegreerd meerjarenplan
  - Afschaffen koppelsubsidies, afschaffen specifiek toezicht, ...

- Nieuwe profielomschrijving voor de drie bestuursniveaus
  - Gemeenten
    - Basisniveau, open taakstelling
  - Provincies
    - Gesloten taakstelling, grondgebonden bevoegdheden (+ *'beperkte gesloten lijst van niet-grondgebonden taken, gebaseerd op een historisch gegroeide situatie per provincie'* DUS: maatwerk)
  - Vlaamse overheid
    - Algemene beleidsbepalende opdracht

- Versterking van het interbestuurlijk vertrouwen
  - Bestuurskracht en professionaliteit binnen lokale besturen
    - Differentiatie in controle en sturing vanuit Vlaamse overheid, toegenomen professionaliteit lokaal
  - Autonomie van lokale besturen
    - Subsidiariteit, differentiatie in beleid en publieke dienstverlening
  - Lokale beleidsvoering
    - Interne en externe controle, participatie

- **Uitgangspunten**

- Subsidiariteit, meer bevoegdheden voor de lokale overheden
- Klemtoon ligt bij de gemeenten en de Vlaamse overheid
- Sluitende lijst van provinciale bevoegdheden met een grondgebonden karakter
- Homogene takenpaketten per bestuurslaag
- Vereenvoudiging van de vele intermediaire structuren

- En wat met het jeugdwerk? (1)
  - *‘Provincies treden terug uit het jeugdwerk’*
(persoonsgebonden bevoegdheid)
  - Overheveling naar Vlaams, lokaal of intergemeentelijk niveau
  - Nuance: verankering van jeugdvertegenwoordiging binnen de grondgebonden materies
  - Personeel en financiële middelen worden mee overgedragen

- En wat met het jeugdwerk? (2)
  - Gevolgen:
    - Exit provinciaal jeugdbeleidsplan
    - Exit experimenteerfunctie provinciaal niveau
  - Vragen / onduidelijkheden:
    - Inspraak & participatie (rol provinciale jeugdraad)
    - Financieel (subsiestromen, verdeelsleutels verschillen vaak per provincie)
    - Wat zonder strategisch meerjarenplan?

- Aanpak
  - Regeerakkoord – algemene principes
  - Beleidsnota Binnenlands Bestuur 2009 – 2014
  - Groenboek – vertaling algemene principes naar de verschillende beleidsdomeinen
  - Bestuursforum – overleg tussen de 3 bestuursniveaus
  - Witboek – eind 2010 (of iets later?)
  - Implementatie – start in 2011 tot ...